

Thema Kinderen en school.

Lesbrief 18. Voor het eerst naar school

Taban brengt zijn dochter Ama voor het eerst naar school. Hij praat met de juf. Ama is al op een peuterspeelzaal geweest. Is Ama verlegen?

Wat leert u in deze les?

- Praten met de juf op de eerste schooldag
- De school bellen als uw kind ziek is
- Informatie vragen over een school

Veel succes!

Deze lesbrief is ontwikkeld in opdracht van: Gemeente Den Haag en DMO Amsterdam

HET GESPREK

Opdracht 1. Lees het gesprek.

Kennismaken met de juf.

Taban brengt zijn dochter Ama naar school. Ze komt in groep 1 bij Juf Dunya. Ama is verlegen. De juf vraagt of Ama op een peuterspeelzaal geweest is. Ze komt in een groep met kinderen uit veel verschillende landen.

Juf   Dag kom erin! Ik zal me even voorstellen. Ik ben Dunya.
Taban   Hallo, ik ben Taban Awoonor. En dit is Ama.
Juf   Dag Ama!
Ama   ....
Taban   Kom, zeg eens 'dag' tegen juf.
Ama   ....
Juf   Ach, verlegen...
Taban   Ja, ze is heel verlegen.
Juf   Nou, dat komt wel goed hoor. Het is ook zoveel: al die kinderen,
de juf, de klas. Alles is nieuw. Is Ama op een peuterspeelzaal
geweest?
Taban   Ja.
Juf   Mooi. Ja, ik vraag het even, want dan is het makkelijker om te
wennen. Dan is een kind al gewend om in een groep te zijn, met
andere kinderen te spelen, samen dingen te doen.
Taban   Ja. Ama vond de peuterspeelzaal heel leuk.
Juf   Mooi. Nou, Ama hang eerst je jasje maar even op. Ja. hier. O, ik
zal nog even een kaartje maken met je naam erop. Een kaartje
met Ama. Vind je dat leuk?
Ama   ...
Taban   Nou, kom op. Geef eens antwoord!
Juf   Ach laat maar. Dat komt wel goed. Nou, Ama komt in een groep
met negentien kinderen. Zoals u ziet: kinderen uit heel veel
landen: uit Turkije, Marokko, uit Ghana, uit Somalië en uit
Nederland.
Taban   O ja.

DE WOORDEN

Opdracht 2. Lees de woorden.

Zoek deze woorden op in het gesprek op pagina 2. Zet er een streep onder.

De woordenlijst Deel 1

□ **De juf**

Voorbeeld 1: **De juf** leert de kinderen lezen.

Voorbeeld 2: **Juf** Dunya staat voor de klas. Ze begint met de les.

□ **Wennen**

Voorbeeld: Mijn zoon gaat voor het eerst naar school. Hij moet echt **wennen**.

Alles is nieuw voor hem. Na een paar weken is het gewoon voor hem.

□ **Verlegen**

Voorbeeld 1: Het kind is **verlegen**. Het zegt niets en kijkt niet naar de juf.

Voorbeeld 2: Het kind is **verlegen**. Het durft niet te praten.

□ **Spelen**

Voorbeeld 1: De kinderen **spelen** op straat.

Voorbeeld 2: De kinderen **spelen** met een bal.

□ **De pan**

Voorbeeld 1: Het eten zit in **de pan**.

Voorbeeld 2: Met een **pan** kook je eten.

□ **De melk**

Voorbeeld 1: De kinderen drinken **melk** op school.

Voorbeeld 2: **Melk** drinken is gezond.

□ **De keuken**

Voorbeeld: Ik maak het eten klaar in **de keuken**.

□ **Het kopje**

Voorbeeld 1: Wil je **een kopje** koffie?

Voorbeeld 2: Ik drink thee uit **een kopje**.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 3. Is de zin goed of fout? Zet een kruisje.

Goed

Fout

		Goed	Fout
1	Het meisje is verlegen. Ze praat niet.		
2	De juf vindt het een probleem dat het meisje verlegen is.		
3	Het meisje is niet op een peuterspeelzaal geweest.		
4	Het meisje komt in een groep met allemaal Nederlandse kinderen.		

Kijk nu naar de antwoorden op p. 24.

HET GESPREK

Opdracht 4. Lees het gesprek.

De klas van Ama.

's Morgens beginnen de kinderen in de kring. Daarna werken en spelen zij in hoeken: de huishoek, de boekenhoek, enzovoort. De kinderen moeten eten en drinken meenemen. Het moet gezond eten zijn. Er is een overblijf op school. In de schoolgids staat veel informatie over de school.

Juf   Nou, ik zal jullie eerst even de klas laten zien. Kijk, we hebben allemaal hoeken. Daar spelen en leren de kinderen in. Zie je wel: hier is de huishoek. Zie je het keukentje, Ama? Allemaal kopjes en pannetjes. Leuk, hè? En dit is dan de tekenhoek. Hier kunnen de kinderen tekenen, en kleuren.

Taban   O, dit hier is de boekenhoek.

Juf   Ja dat is de boekenhoek! Daar kun je boekjes lezen. Of kijken, hè. Nou, daar is de luisterhoek. De kinderen luisteren naar cassettes met liedjes en met verhaaltjes. Dat is heel goed voor hun taal.

Taban   O ja.

Juf   Nou, zoals u ziet: de kinderen zijn allemaal bezig. We beginnen elke dag in de kring. Dan gaan we praten en zingen. Dan gaan de kinderen in de hoeken spelen, zoals nu. En om elf uur gaan we eten en drinken.

Taban   Dus ze moeten eten en drinken meenemen?

Juf   Ja, en graag een beetje gezond. Bijvoorbeeld melk en een broodje. Dus geen limonade en snoep.

Taban   Ja.

Juf   En gaat uw dochter naar de overblijf?

Taban   Ja. Nou, de eerste weken nog niet, maar als ze gewend is wel.

Juf   Denk er even aan: u moet haar wel al inschrijven, hè. Het zit best vol bij de overblijf.

Taban   Hoe moet ik dat doen?

Juf   Eh.. dat staat ook allemaal in de schoolgids. Heeft u de schoolgids al?

Taban   Nee, die heb ik nog niet.

Juf   O. Die moet u zo even meenemen.

DE WOORDEN

Opdracht 5. Lees de woorden.

Zoek deze woorden op in het gesprek op pagina 6. Zet er een streep onder.

De woordenlijst Deel 2.

□ **De hoek**

Voorbeeld 1: De klas heeft vier **hoeken**.

Voorbeeld 2: In de luister**hoek** kunnen de kinderen naar liedjes luisteren.

□ **Tekenen**

Voorbeeld: De jongen **tekent** een huis op papier.

□ **In de kring**

Voorbeeld 1: Om negen uur zitten de kinderen **in de kring**. Ze zitten samen en zingen liedjes. :

Voorbeeld 2: De kinderen praten samen **in de kring**.

□ **Het broodje**

Voorbeeld: Om één uur eet ik drie **broodjes**.

□ **De overblijf**

Voorbeeld: De kinderen eten 's middags op school. Ze gaan naar **de overblijf**.

□ **De schoolgids**

Voorbeeld: Ik lees in **de schoolgids** informatie over de school.

TIP WOORDEN LEREN

- Het is belangrijk om woorden te leren, heel veel woorden.
- Een goede manier om een woord te leren is om hardop te praten. Zo onthoud je de woorden beter. Zeg het woord dus steeds voor jezelf!

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 6. Is de zin goed of fout? Zet een kruisje.

Goed

Fout

		Goed	Fout
1	Er is een boekenhoek in de klas.		
2	De kinderen beginnen elke dag in de kring.		
3	Er is een overblijf op de school.		
4	De vader heeft de schoolgids al.		

Kijk nu naar de antwoorden op p. 24.

HET GESPREK

Opdracht 7. Lees het gesprek.

Ama is ziek.

Het is week later. Taban belt naar school omdat zijn dochter ziek is. Daarom kan ze niet komen.

Stem	Basisschool De Driehoek met Marcel.
Taban	Met Awoonor. Eh.. mijn dochter Ama kan niet naar school, ze is ziek.
Stem	In welke groep zit ze?
Taban	In groep 1, de groep van Dunya.
Stem	De groep van Dunya, ik zal het doorgeven. Ama Awoonor, hè?
	Bedankt voor het telefoontje. En beterschap voor Ama, hè!
Taban	Ja, bedankt. Dag!

DE WOORDEN

Opdracht 8. Lees de woorden.

Zoek deze woorden op in het gesprek op pagina 10. Zet er een streep onder.

De woordenlijst Deel 2.

□ **Beterschap**

Voorbeeld: “Wat vervelend dat je ziek bent. **Beterschap**, hoor!”

□ **Het doorgeven**

Voorbeeld: “Ik bel even, mijn kind is ziek. Wilt u **het doorgeven** aan de juf?”

GRAMMATICA

Opdracht 9. 'Geen' en 'niet'.

In een zin met 'nee' zeg je soms 'niet' en soms 'geen'.

Niet

In les 15 heeft u geleerd over '**niet**'. Dit is een belangrijk woord in het Nederlands.

Je gebruikt '**niet**' heel veel. Bijvoorbeeld:

"Werkt u?" "Nee, ik werk **niet**".

Weet u nog?

Geen

In les 17 heeft u geleerd over '**geen**'. Dit is ook een belangrijk woord in het Nederlands. Je gebruikt '**geen**' ook heel veel.

'**Geen**' staat vaak in de plaats van '**een**'.

Weet u nog?

In deze les gaan we verder met 'niet'!

Doe nu de oefening. Maak de zin af.

Gebruik *niet*. Schrijf het antwoord op. Kijk eerst naar de voorbeelden.

Voorbeeld 1:

* Heeft u de schoolgids gelezen?

.....

Nee, ik heb de schoolgids NIET gelezen.

Voorbeeld 2:

* Gaat uw zoon naar de overblijf?

.....

Nee, hij gaat NIET naar de overblijf.

1. Zit uw zoontje op de peuterspeelschool?

Nee, hij zit .....

2. Is uw dochter verlegen?

Nee, zij is .....

3. Is het vol op de crèche?

Nee, het is .....

4. Zitten de kinderen in de kring?

Nee, zij zitten .....

5. Speelt het meisje in het keukentje?

Nee, zij speelt .....

6. Vindt de jongen tekenen leuk?

Nee, hij vindt tekenen .....

Kijk nu naar de antwoorden op p. 24.

SPREKEN

Opdracht 10

Wat zegt u?

1. U brengt uw kind voor het eerst naar school. Wat zegt u tegen de juf?

.....

2. Uw kind is ziek. U belt naar school. Wat zegt u?

.....

3. Uw collega is ziek. Wat zegt u tegen hem?

.....

4. Gaat uw dochter naar de overblijf?

.....

5. Heeft u de schoolgids gelezen?

.....

Kijk nu naar de antwoorden op p. 24.

SCHRIJVEN

Opdracht 11. Schrijf het goede woord op.

In les 15 heeft u geleerd over woorden als:

kind-kind**je**

huis-huis**je**

kaart-kaart**je**

In het Nederlands zet je vaak **-je** achter een woord. Dat betekent dat iets klein is.

- * Een kindje is een klein kind.
- * Een huisje is een klein huis.
- * Een kaartje is een kleine kaart.

Weet u nog?

Nu u. Schrijf het goede woord op.

1. Een kleine **jas** is een .....
2. Een kleine **kop** is een .....
3. Een kleine **tas** is een .....
4. Een kleine **brief** is een.....
5. Een klein **brood** is een .....

Kijk nu naar de antwoorden op p. 25.

DE WOORDEN

Opdracht 12. Wat is het goede antwoord?

Wat is .....

Kies A, B of C.

1. De juf
  - A. Een vrouw die op school werkt.
  - B. Een vrouw die op kantoor werkt.
  - C. Een vrouw die niet werkt.

2. Verlegen
  - A. Slim.
  - B. Een beetje bang voor andere mensen.
  - C. Makkelijk praten met andere mensen.

3. Het kopje
  - A. Hierin doe je de pan.
  - B. Hierin doe je een broodje.
  - C. Hierin doe je thee of koffie.

4. De schoolgids
  - A. Een boekje met informatie over de school.
  - B. Een briefje van de juf.
  - C. Lijst van mensen die wachten op iets.

5. Het doorgeven
  - A. Een broodje pakken.
  - B. Iets vertellen aan een ander.
  - C. Een boekje lezen.

TIP WOORDEN LEREN

- Het is belangrijk veel woorden te leren.
- Plak op alle voorwerpen in je huis papiertjes met de Nederlandse naam erop.

- Bijvoorbeeld op je kopjes!

Opdracht 13. Vul het goede woord in.

Kies uit:

- * spelen
- * pan
- * melk
- * keuken
- * tekent
- * in de kring
- * broodjes
- * overblijf
- * wennen
- * beterschap

1. Mijn zoontje moet erg ..... op de nieuwe school.
2. De kinderen ..... met de bal.
3. Het meisje ..... een boom op papier.
4. .... zingen en praten kinderen samen.
5. In de pauze eet ik drie .....
6. Mijn kinderen eten niet thuis, maar op de .....
7. Ik kook met een .....
8. Ik kook in de .....
9. De kinderen drinken ..... op school.
10. “Wat vervelend dat je ziek bent. ....!”

Kijk nu naar de antwoorden op p. 25.

SPREKEN

Spreek samen!

Zoek een taalvriend. Een taalvriend is iemand die goed Nederlands spreekt. Een vriend. Of misschien iemand van uw werk. Of uw buurman. Doe samen met uw Taalvriend de spreekopdrachten. Lees samen. De een leest A, de ander B. De juf is A en de vader is B.

Opdracht 14. Lees samen met uw taalvriend:

Voor de eerste keer naar school. De juf en de vader praten tegen het kind.

*A: Kom maar binnen, kom maar binnen
In de kleuterklas*

*A: Kom maar verder, kom maar verder
Hang je jasje op*

*B: Zeg eens 'dag', zeg eens 'dag'
Tegen juf Susan*

*A: Kijk ik maak voor jou een kaartje
Zeg hoe vind je dat?*

*A: Zie je al die mooie kopjes
In de keukenhoek?*

*A: En daar al die kleine pannen
Zeg maak jij eens wat!*

*B: Zo nu moet ik naar mijn werk,
Dag mijn lieve schat!*

*A: Ach niet huilen, ach niet huilen
Papa komt zo weer!*

*A: Kom, ga nu maar lekker spelen
Met je teddybeer*

*A: Pak je pakje, pak je broodje
Het is al elf uur*

*A: Daar is papa! Daar is papa!
Het is al twaalf uur!*

*B: Dag m'n schat, dag m'n schat
Heb je het leuk gehad?*

? VRAAG VAN DE LES ?
Hoe heet het boekje met veel informatie over een school?

LEZEN

Opdracht 15. Lees.

DE INFORMATIE.

Als een kind vier jaar is, gaat het naar de basisschool. Er zijn vaak verschillende scholen in een buurt, grote en kleine, openbare, christelijke en islamitische. Ga rustig kijken welke school u het beste lijkt. Praat met de directeur en kijk rond. Praat ook met andere ouders over de scholen.

Uw kind komt eerst in de kleutergroep. Dat is groep 1 en groep 2. In de kleutergroep spelen de kinderen heel veel. Verder bouwen, tekenen en knutselen ze. Ze kijken in boekjes en zingen liedjes. Daar leren ze heel veel van.

Het echte leren begint in groep 3. De meeste kinderen zijn dan zes jaar. Ze zijn dan geen kleuter meer. De kinderen leren dan lezen, schrijven en rekenen. Verder krijgen de kinderen tekenen, knutselen, zingen en gymnastiek.

Geef uw kind voor de pauze gezond eten en drinken mee: een pakje crackers of een boterham, een pakje sap of melk. Een appel is natuurlijk ook goed. Op veel scholen mag niet gesnoept worden. Op sommige scholen kunnen de kinderen schoolmelk krijgen.

De meeste scholen hebben een overblijf. Dan blijven de kinderen tussen de middag op school.

Ze nemen lunch van huis mee. De kinderen eten en spelen dan samen.

Als uw kind ziek is en niet naar school kan, moet u even bellen naar school.

Verder staan alle belangrijke dingen in de schoolgids. Lees de schoolgids goed. Vraag het altijd als er iets niet duidelijk is.

PRAKTIJK

Opdracht 16. Kijk in de praktijk.

Dit is de opdracht: vraag aan een ouder informatie over een school bij u in de buurt.

1. Kijk eerst ook naar de vragen die bij de “Tip van de week” staan.
2. Vraag vier dingen, bijvoorbeeld:
  1. *Hoe heet de school?*
  2. *Wat is het voor school? Bijvoorbeeld: openbaar, christelijk?*
  3. *Hoe vindt u de school?*
  4. *Is het een kleine of een grote school?*

TIP VAN DE LES 1

U zoekt een goede school voor uw kind. U vraagt aan een andere ouder om informatie.

Dit kunt u zeggen:

- Mag ik u iets vragen? Op welke school zit uw kind?
- Hoe vindt u die school?
- Wat vindt u de beste school hier in de buurt?
- Waarom vindt u die school goed?
- Wat vindt u niet goed?
- Hoe kun je inschrijven voor de school?

U zoekt een goede school voor uw kind. U gaat naar een school en vraagt om informatie.

Dit kunt u zeggen:

- Kunt u me iets vertellen over de school?
- Kan ik de schoolgids krijgen?
- Hoeveel kinderen zitten er op school?
- Hoeveel kinderen zitten in de kleutergroepen?
- Hoe kan ik inschrijven?

TIP VAN DE LES 2

Kijkt u eens naar de Educatieve Televisie.

De programma's van ETV Amsterdam worden uitgezonden op de lokale zender A 1 van Salto. Op ETV en de website www.ETV.nl zijn veel programma's voor ouders te vinden!

Bijvoorbeeld: *Ouders en Onderwijs en opvoeding.*

Gaat u eens kijken!

HOE GAAT HET?

Opdracht 17. Kent u de woorden? Kruis aan.

- De juf
- Wennen
- Verlegen
- Spelen
- De pan
- De melk
- De keuken
- Het kopje
- De hoek
- Teken
- In de kring
- Het broodje
- De overblijf
- Beterschap
- Het doorgeven
- De schoolgids

Opdracht 18. Kunt u het in het Nederlands?

Deze les ging over Taban. Taban bracht zijn dochter Ama voor het eerst naar school. Hij praat met de juf. Een week later is Ama ziek. Taban belt naar school.

Deze les ging over praten met de juf op de eerste schooldag. En over de school bellen als uw kind ziek is. En over informatie vragen over een school.

En u? Kunt u de school bellen als uw kind ziek is? En kunt u praten met de juf op de eerste schooldag? En kunt u informatie vragen over een school?

Kunt u dat nu goed? Of een beetje? Of nog niet zo goed?

Schrijf het op. Zet een kruisje.

	 Goed!	 Gaaf wel....	 Nog niet goed..
De school bellen als uw kind ziek is			
Praten met de juf op de eerste schooldag			
Informatie vragen over een school			

Antwoordblad

Opdracht 3.

1. Goed. (De juf zegt: “Ze is verlegen”. De vader zegt het ook.)
2. Fout. (De juf vindt het geen probleem. Ze zegt: “Dat komt wel goed”.)
3. Fout. (Het meisje is wel op een peuterspeelzaal geweest, zegt haar vader.)
4. Fout. (Zij komt in een groep met kinderen uit heel veel landen.)

Opdracht 6.

1. Goed. (Er is een hoek waar je boekjes kunt kijken.)
2. Goed. (Dat zegt de juf: ze praten en zingen in de kring.)
3. Goed. (De juf en de vader praten over de overblijf.)
4. Fout. (De vader zegt: “ Nee die heb ik nog niet”.)

Opdracht 9.

1. Nee, hij zit niet op de peuterspeelzaal.
2. Nee, zij is niet verlegen.
3. Nee, het is niet vol op de crèche.
4. Nee, zij zitten niet in de kring.
5. Nee, zij speelt niet in het keukentje.
6. Nee, hij vindt tekenen niet leuk.

Opdracht 10.

1. Als u voor het eerst op school komt, zeg dan: uw naam en de naam van uw kind.
Bijvoorbeeld:
  - Goedemorgen. Ik ben Lap Yeung. Dit is Wai-Yee.
  - Dag. Ik zal me even voorstellen. Jade Chan. En dit is mijn dochter: Yukie.
2. Als u de school belt omdat uw kind ziek is, zeg dan: uw naam, de naam van uw kind en de groep waarin hij of zij zit. Bijvoorbeeld:
  - Goedemorgen. Met Jade Chan. Mijn dochter Yukie is ziek. Zij zit bij juf Lies.
  - Met Lap Yeung. Ik wil even doorgeven dat Wai-Yee ziek is. Zij zit in groep 8 bij meester René.
3. Bijvoorbeeld: “Wat vervelend. *Beterschap*”.
Of: “Wat erg dat je ziek bent. *Beterschap*, hoor”.
5. Ja, zij gaat naar de overblijf.
Of: Nee, zij gaat *niet* naar de overblijf.
6. Ja, ik heb de schoolgids gelezen.
Of: Nee, ik heb de schoolgids *niet* gelezen.

Opdracht 11.

1. Jasje.
2. Kopje.
3. Tasje.
4. Briefje.
5. Broodje.

Opdracht 12.

1. A.
2. B
3. C
4. A
5. B

Opdracht 13.

1. Wennen.
2. Spelen.
3. Tekent.
4. In de kring.
5. Broodjes.
6. Overblijf.
7. Pan.
8. Keuken.
9. Melk.
10. Beterschap.

Het antwoord op de vraag van de les

De schoolgids.

OEFFENEN VOOR HET INBURGERINGSEXAMEN

Deze les over ‘Voor het eerst naar school’ past in het deel *Opvoeding, Gezondheid en Onderwijs (OGO)* van het Inburgeringsexamen.

Taalvriend

Zoek een taalvriend, iemand die goed Nederlands spreekt. Het is handig als u een taalvriend heeft om samen de oefeningen mee te doen.

Kijk naar films van ETV

Op de website ETV.nl vindt u films die gaan over opvoeding en onderwijs:

<http://www.etv.nl/opvoeding>

Kijk samen naar **de Voorleesvogel** op Internet.

Wat u in deze les van Demet over de eerste schooldag kunt leren voor het examen:

- Praten met de juf.
- Uitleg over de regels in de klas begrijpen.
- Uw kind ziek melden.

Deze situaties komen ook in het examen voor!

Kijk voor meer informatie over het inburgeringsexamen op www.hoemoetikinburgeren.nl

Opdracht 1

Geef antwoord op de vragen

Wat is voor u belangrijk bij het kiezen van een school?

Kruis aan:

- Het is een bijzondere school (bijvoorbeeld Christelijk, Joods of Islamitisch).
- Het is een openbare school (voor alle kinderen).
- De onderwijsmethode die wordt gebruikt.
- Er is een leerlingvolgsysteem.
- Er zijn genoeg juffen en meesters.
- De sfeer op de school.
- De school ziet er netjes uit.
- Er is een naschoolse opvang.
- Het is dichtbij huis.

Zijn er nog andere dingen belangrijk voor u?

Vraag aan uw taalvriend wat hij belangrijk vindt bij het kiezen van een school.

Opdracht 2

In de **schoolgids** staat informatie over de resultaten van de school. Ook staat erin wat de regels zijn voor de ouders.

Kijk in de schoolgids van uw kind. Zoek informatie over ziek zijn, op vakantie gaan en te laat komen. Wat zijn de regels?

Ziek zijn:

Vakantie:

Te laat komen:
